

תרגום

לא קם כדניאל

מדינת עדי דניאל (מאת אליהו בר דניאל, הוצאת המחבר, 30 עמודים) הוא סיפור לבטוי הפיסיים והרוחניים של אדם, שהתגלגל על פני שלוש יבשות. לעתים נראים המאורעות המתוארים בספר זה כי קטעים נבחרים מעלילות טרזן, או באק ג'ונס — ולעתים הם זורמים בקצב איטי של הרהורים פילוסופיים ונבואות כלכליות ופוליטיות.

אליהו ברמסון נולד ברוסיה הצארית, לאם מבריחה ואב תלמיד-חכם. בנעוריו הצטרף לאחת מתנועות המחמרת הסוציאליסטיות, השתתף בפעולות טרור ושווד פוליטיים. בשלב השני של ההרפתקות המסעירות מוצא הקורא את ברמסון בארצות-הברית — ארץ הסיכויים השחיים לכל נפש. הוא החל את הקאריירה שלו כגורף שלג ברחובות ניו-יורק, הפך לסוכן נוסע, התפרסם כיועץ כספי, צבר הון.

כרבים מיהודי רוסיה, שהיגרו לארצות-הברית בשנים שלפני מלחמת העולם הראשונה, אהד גם ברמסון את התנועה ה-ציונית, הינך את בנותיו בהתאם. אולם המהפכה-לשעבר היה שונה משאר ציוני הדולארים בנקודה אחת חשובה: כאשר השתכנה אחת מבנותיו בקיבוץ ישראלי, התיישב הוא להצטרף אליה, להשקיע את כל הונו במפעל קיבוצי לייצור מכונות חקלאיות.

אכזבות ראשונות. כאשר דרכו רגלי ברמסון על משטח שדה-התעופה של לוד, חיכתה לו הפתעה נעימה: פקיד-המס לא טרח לבדוק את תפציו, אמר לו: "לך בשם אדוני" אולם בעיקבות הפתעה זו באו הפתעות אחרות, נעימות פחות. פילג מפ"ם-מפא"י-לאחדות העבודה פגע גם ב-קיבוץ אליו הצטרף ברמסון, אשר שינה את שמו לבר דניאל. תוכנית מפעל המכונות שלו שקעה בים הסכסוכים המסלגתיים. הוא התיאש, עזב את המשק, השתכן בטבעון והתמסר לכתיבת ספרו האוטוביוגרפי.

למרות אכזבותיו הכבדות של בר-דניאל נוסף עטו תשבות לממשלה, להסתדרות ולמפא"י, יחד עם זאת מנסה המחבר את כוחו בניתוח הבעיות הזוברתיות, הכלי-כליות והמדיניות של ישראל. ממסקנותיו: על הסקטורים: "בישראל בונה הממשלה, בסיועה של הסתדרות העובדים את הוסיצי-אליזם לעינינו... התעשייה הכבדה ש-בפיקוח ההסתדרות, כולל תעשיית הקיבוצים והמושבים, יש לה ערך לאומי-סוציאלי הרבה יותר גדול מזה השייכת לסקטור הפרטי, שאינו אטומה בדרך כלל..."

על הדמוקרטיה הישראלית: "למעשה אין ישראל דמוקרטית... יש כאן מה שמכנים בשם חופש העתונות. אולם אין זה מונע מן הצנזור להשמיט מן העתון כל דבר, אשר לפי עניות דעתו לא רצוי שהציבור ידע אותו."

על חשטרת ישראל: "יש לציין במיוחד לטובה את משטרת ישראל, שהיא המשטרה הפקחית, הסובלנית והדמוקרטית ביותר בי-עולם. במקום להשתמש באלותיה ובנשקה סומכת היא על כוח השכנוע האישי שלה... מתן שוחד כמעט ואינו קיים כאן, לא בחלונות הגבוהים ולא בנמוכים..."

על המעוט הערבי: "אני מאמין שאילו הייתה ישראל מתיחסת אל אזרחיה הערבים כאשר היא מתיחסת אל המהגרים היהודיים, כי אז היו הערבים הישראליים עצמם משמ-שים זרוע מסייעת ומשפיעה על אחיהם במדינות השכנות לכינונו של השלום."

זוהי רק טיפה מים השבחים, הביקורת והטפת-המוסר שמשפיע בר-דניאל-ברמסון על הקורא. היא מוכיחה, בעצם, רק דבר אחד: פריצה לבית סוהר של ניקולאי השני קלה פי אלף מניתוח הקטנה בבעיות ישראל.

חדש וקריא

● **הנוף והוראה בכתה א'** (מאת ח. בן מאיר ושמואל נבון, הוצאת עמיחי, 224 עמודים) — אוצר של הוראות והדגמות של דרכים מקוריות ללימוד הקריאה, הכ-תיבה והחשבון תוך משחקים ופעילות מר-תקת. מיועד להורים ומורים.

● **השירה העברית בימי הבר-ניים** (הוצאת הדר, 138 עמודים) — שירי חיים, מוות, דת ואהבה מרבי שמואל הנגיד ועד שלום שבזי. גם ציון הלא תשאלו אינו נעדר. מיועד לתלמידים בכלל ולחובבי שירה מעולה בפרט. אושר עלידי משרד החינוך.

מרוצה גרוני וכן גם אני

תודות לפילטר עדין

20 סיג' 560 פר

עדין
EDEN

מעשנים נהנים מסיגריות "עדן" מעל לכל האחרות. על שום טעמן המשובח המופק מעלי טבק מעודנים מאיכות מעולה. עשונן של סיגריות "עדן" הוא קל וחלק. סיפוק והנאה יהיו מנת חלקך. הפיה המסננת המיוחדת של "עדן" מצננת ומטהרת את העשן. סיגריות "עדן" היו הראשונות בישראל עם פילטר — הן עדיין המשובחות ביותר.

הרהר בדבר ועשנת

סינרית הפילטר המעולה בישראל

E 106